

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter -1731 Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 1 (1664)

Mælum i Fåberg 10.2.1664, fol. 1b:

Anno 1664 den 10 February Allmindelig Ting paa Mellem i Faaberg, daa samme tidt effter hans Kongl: May: Naadigste Breff daterit Kiøbenhaffn den 20 Septembris 1663 thill Commisar: Titus Bulcke, att samle og forfatte en Richtig och Rett Matricul offuer all Kirchernes oc Prestebollernis Eigendomb, oc Richtig Mandtall att forfatte fraa 12 aar gamell och fremdelis, Saauelsom Vaabenthing effter Louen att holde, offueruerende Kongl: Mayts. Fogidt Jens Matzen med Huis Andre Kongl: Befallinger for Almue er publiceret, sambt hoesuerende Hædelige Mand Dominus Pastor Zacharias Søffrensen.
Laugrettismender effterschr:

Hans Wingnes
Christen Jørstad
Christen Fliflett

Christoffer Korssrud
Olluff Saxem
Effuend Børstad

Statlige tinglysninger:

Lest for Retten Welb: Hans Jacob Schorttis befalling thill fogden Jens Matzen Dater: Agerarhus den 18 Nouembr: 1663 att fogden oc Sorenschriffueren med Lensmendene giøre Commisar: Bulke all muelig Assistentz i hans Commissions forretelse.

Item oplest hans Kong: May: Breff till Commisar: Bulcke, itt vist oc Richtig Mandtall paa huor mange Mandkion fraa 12 Aar oc deroffr udj huer Prestegield att forfatte, Daterit Kiøbenhaffn d: 20 Septembr: 1663.

Noch oplest Welb: Hans Jacob Schorttis Befalling thil fogden Jens Matzen, samme offuenbemtte: Commission med lengere ophold derudinden maa fortfaris Daterit Agerarhus d: 9 Januarij 1664.

Oplest Welb: Hans Jacob Schorttis Befalling, Effter hans Kong: May: Naadigste villie oc behaug, att anordne oc befale att arbeidet paa Fredrichsteen oc Frerichstads Festninger bliffe paa tilkommendis foraar med allerstørste Fliid oc Iffuer fortsett oc fuldragtt till Den 1 April, Dater: Agerarhus den 3 February 1664.

Item oplest Welb: Hans Jacob Schorttis Breff, Contract som Nordenfieldz formedelst Mangell paa Fouragie: opprettit, Nemblig #, Daterit den 3 February 1663.

Item Syndenfieldz Daterit Tønssberg d: 14. January 1664.

Noch oplest Cop: aff Hans May: Breff: Dater: Kiøbenhaffn Slott den 30 May 1664(!), att de Vdschreffne Soldater Vdj Norge schall holdis ferdige sig paa anfordring deris Officerer foruden all forhall att fremb stille.

Item oplest Reutter Ordinantz: Vdgiffuett aff hans Exellec: General Ahlefelt, Tønssberg d: 14 Januarij 1664, Vnderschr: aff Hans Jacob Schortt eigen hand.

Item oplest Her Generall Allefelts Ordre om gemene Ryttere gaard aff 2 schiplb. Tunge, 6 Huder eller 9 Pund Smør, Vnderteignet med Welb: Hans Jacob Schorttis eigen haand: Acterit Christiania d: 5 Julij 1663.

Noch oplest Welb: Hans Jacob Schorttis Breff, om dj Resterende Cammerat Bølkis tiende Vdj Gulbrandtzdallens fogderj, aff almuen Cito Clareris Actum Agerarhus den 30 January 1664.

Noch oplest Commisar: Nicolaus Poffuelssen oc Johan Gaardsmands breff aff Commisariat Hussrett paa Agerarhus den 30 Nouembris 1663, att till Klagatynens fornødenhed schall schaffis en anseelig Quantitet aff prouision, effter Kong: May: Naadigste befalling.

Item oplest Commisar: Nicolaus Poffuelssens Breff, huorudj fogden befallis at frembsende den sidste Termin med huis paa den faeste Schatt Resterer, og derhoes lade Schatte Mandtallet in duplo følge, Dater: Commissariat Husett paa Agersshus d: 26. Octobris Anno 1663.

Noch oplest Commisar: Nicolaus Poffuelssens Breff i korteste meening, som følger, Att Fogden effter som breffuit hannem er behendigett, forfatte Rigtig Designation oc offuerschlaug paa alle Schatterne, huor megit en huer særligen sig kand beløbe, Acterit CommissariatHusett paa Agersshus d: 20 January Anno 1664.

Tilbud om ny tingstue på Jørstad i Fåberg:

Captein Rechuins Breff bleff lagtt i rette, huorudj hand tilbiuder sig att ville opbygge almuen en Tingstuffue paa Jørstad, effterssom den forrige Tingstuffue er vdlagt til Capiteinens vaaning oc quarter, Naar almuen fremschaffer paa Jørstad grund en fuldgaard 2 stocher, en halffgaard en stoch, oc Tho ødegaard om en stoch som goed oc døchtig er, oc giffue dennem for huer stoch 12 s. Samme tømmer huer stoch 16 Allen lang, Breffuett daterit Jørstad den 10 Februarij Anno 1664.

Om slektsskap mellom Josef Pedersen Huse og Kari Pedersdtr. Huse:

Bleff oplest for Retten itt Tingssuidne Vdsted paa Wole Tingstuffue i Gudtzdall aff Schriffueren och 6 Mend Daterit den 15 December 1663. Angaende itt Slechtschab Imellem Joseph Pedersen Huse oc Karrj Pedersdaatter ibm: Huorimod fremkom Mortten Dall och Tøstell Blacherudstad, formeenendis samme tuende Perssoner att vere i tredie leed, beraaber sig paa Joen Hammer och Karrj Døssen deris beretning oc ord att haffue hørt aff dennem saaledis att vere, oc effterssom samme tuende Perssoner nu iche møtte selff tilsteede eller vere steffntt, er denne Sag optagen Thill Neste Thing, om offuenbemelte Joseph Huse herpaa will videre talle, eller søge Vidnisbyrd herom.

Fanter og brann på Sundgarden:

Gullich Sundmand frembkom for Retten oc forregaff for nogen tidt siden att haffue hafft hoes sig en fremmede fantte, som haffde loffuet hannem ont, for hand iche gaff hannem effter sin Vilge, oc strax dereffter vederfari hannem ontt, att hans tørche stuffue opbrende, itt halfaars tidt der effter, kom samme fantte igien till omrørte Gullich Sundmand oc gaff hannem nogle tørre Hug, daa paa dett omrørte Gullich Sundmand formedelst sin armods schyld ej schullet Vdgiffue nogen Kongs Schatt for samme slagsmaall, haffuer hand sig i dag for Retten Obligerit, ved haandreckelsse till Kong: May: Fogidt, at schall effter denne dag effter den Høye Øffrigheds anordning affuerge oc haffue tilssiun med alle fremmede och Vdbøgdis fantter, som ej haffde richtig Pass oc bescheeden at fare med, att leffuere baade dennem oc deris medhaffuende tøg till Lenssmanden, att derpaa siden kand hendis Domb, effter dend Høye Øffrigheds anordning, Till huilchen antastelsse Almuen loffuede at gjøre hannem bistand, oc dersom hand herudj findis forsømmelig, schall denne slagsmaall staa hannem aaben for och iche komme hannem til forsuar eller frielsse.

Leiermål:

Laurs Jacobssen ved Bonde Lenssmandens steffne maall var indsteffntt for Leiermaall hand haffde begaet med Birrette Pedersdaatter Jørstad, beloffuer at ville echte hende, oc deris troloffuelsse at schee inden første ting, och derfor affsognet med Fogden for 9 ort, oc huis iche scheer daa hand effter Recess: bøde 12 Rdl. oc hun 6.

Johannes Jacobss: ved Bonde Lenssmand indsteffntt for Leiermaall hand haffde begaett med Agott Matzdaater, belofuer at vill echte hende, affsognet med Fogden for 9 ort.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 29.3.1664, fol. 16a:

Anno 1664 den 29 Martij Almindelig Vaar Thing paa Mellem i Faaberg, Offueruerende Kong: May: Fogidt Jens Matzen, sambt aff Laugrettit effterschr:

Olluff Ingbretts: Hoffuind
Joen Hammer
Mortten Dall

Bottoll Nøsterlij(!)
Siffuer Simenrud
Thor Dall

Statlige tinglysninger:

Oc for Retten for meenige tingsøgtte Almue Commendanten Welb: Hans Jacob Schortt Befalling oplest, Daterit Aggershus den 13 February 1664, att fogden Jens Matzen tilschichis Copia aff hans Naadigste Kong: Mayts: Schatte Breff for Neruerende Aar, huoreffter hand befallis Schatten att oppeberge.

Noch oplest copia aff Hans Kong: May: Naadigste Schattebreff for Neruerende aar, Vnder Commendantens haand Daterit paa dett Kong: Residentz i Kiøbenhaffn den 30 January 1664, Ilige maade for Retten oplest alle dj andre den høye Øffrigheds breffuer ligesom tilforn paa Ringeboe og Øier Prestegiolds tingstuffuer, for meenige almue er publiceret oc oplest.

Resterende skatter:

Fogden Jens Matzen gjorde Richtig affregning med almuen, om alt huis dj paa adschillige Kong: Rettigheder kunde Restere oc derpaa loed forfatte oc oplesse en Richtig Restantz, huorimod ingen modsigelse aff dj schyldige bleff giortt, mens beloffuede med forderligste att wille betalle, huorimod fogden iche ville vere benøyet, Men begierede domb paa dj schyldige: Daa effterdj Hans Kong: Mayts: Schattebreff med andre den Høye Øffrighedz breffe, oc befallinger befaller, Schatten oc anden Kong: rettighed Vden Restantz at betalle, dog effter Anmoding oc med andre Kong: Vdgiffter, udj tilbørlig forrelagde tider Vden Restantz at Clareris oc betallis, som er domb noch, Effterdj ved louelig Vdgiffne Ting Breffr Daterit Issem den 7 Martij 1664, er indsteffnt oc vedgaaer huad dj kreffuis, Er Affsagtt att saa mange som effter den fortegnelse nu derom for Retten er oplest oc paaschreffuen, bør at betalle inden halffmaanitzdag, effter dommens Loulig forkyndelsse, saafrembt dett iche med Worderings adferd, med paaførde bekostning oc dombpenge schall vdsøgis hoes dennem.

Om tienden:

Christen Christensen loed oplesse Her Cammer Raad Bulchis fuldmacht till Jørgen Pilipssen om thienden her i Gulbrandtzdallen Dater: Kiøbenhaffn den 14 Nouembris 1663. Item Her Cammerraad Bulchis Breff, om det samme till Christen Christens: Dater: den 28 Nouembr: 1663. Ilige maade loed hand oplesse Restantzen, paa allt hans Kong: May: anpartt tiende: huorimod ingen modsigelse bleff giortt, Mens suarede aff dj schyldige, dj iche nu er ved Penge, huorimod Christen iche wille were fornøyet, men begierde domb offuer dj schyldige, till Namb og Vordering, med Kost oc Thærings Erstattelsse oc dombfengsfoerleggelsse(?) dj alle ved Fogdens Thingbreff Dater: Issemb den 7. Martij 1664 er her till i dag indsteffnt. Daa effterj iche andet vidis eller forstaes end Her Cammer Raad Bulche Jo Naadigste er forleent med tienden paa lige maader som dj gode Herrer Stadtholdere i forrige tider haffuer werit oc Erfahris att bønderne daa enten førde deris anpartt kongens tiende, till dj steeder den bleff betallett, eller och saa betallede den effter den Taxt dj gode Herrer derpaa satte, Huorfor det iche tilstaar os nogett derimod enten at forandre, eller dømme, Mens derfor nu for Retten forre finder, dømmer oc affsiger, att dj som med Hans Kong: May: anpartt Thiende Resterer effter den fortegnelsse, nu derom for Retten er oplest oc paaschreffuen, bør huer for sig ligesaauell som dj andre Sognes almue her i Fogderiatt Richtig att Clarere, effter den Taxt, Welbemte: Her Cammer Raad Bulcke dem haffuer forrelagtt, inden halffmaanitz forløb,

effter denne dombs Loulig forkyndelse for dennem, Saa frembt det iche ved Vorderings adferd hoes dem schall vdsøgis, med paaførde bekostning oc dombpenge, uden dj derforinden schaffer Richtig beuiss dett udj Christiania att haffue leffueritt.

Kosten fiskeri:

Fogden fordrede Landschyld aff itt fischerj kaldis Kosten, som er indført i den Ny Jordboeg for iij Schind, som Olle Liussgaard bruger, aff huilche fischerj befindis at giffuis Landschyld aff till Christiania Scholle oc iche till Kongen, oc derpaa war begerende tingsuidne paa till sine Regenschaber.

Nye skysskaffere:

Fogden effter Hans Mayt: Schützförning tilsatte Iffuer oc Tor Holme att were schüttschaffer, effter dj boer oc er best beleiligt nest gastgeffueren Joen Hammer, oc schall almuen effter richtig omgang dennem aarlig derfor at betalle.

Veivedlikehold og milkors:

Iligemaade tilholtt Fogden almuen att holde broer oc veyen ferdige, oc att Lenssmenden haffue indsseende, att opreisse richtig Mille Korss, huoreffter den reissende saauelssom dj som scüdtzer kand haffue sig effterrettlig.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 1.9.1664, fol. 20a:

Anno 1664 den 1 Septembris Allmindelig Thing i Faaberg paa Mellem, Offueruerende Kong: May: Fogedt Frerich Daffuidssen, sambt aff Laugrettit effterschr:

Joen Hammer	Gullich Tollessrud
Iffuer Fachstad	Joen ibm. och
Tomes Kasterud	Ammund Jørstad

Statlige tinglysninger:

Er dernest for Retten oplest Hans Kong: May: Breff Dater: paa dett Kong: Residentz i Kiøbenhaffn d: 24 July 1664, Angaaende Fogden Fredrich Daudssens Bestalling.

Dereffter oplest Hans Exell: Her Stadtholder Høyædle Welb: Gyldenløves breff Dater: Aggersshus den 4 Augusti 64, att hand tilschicher fogden Richtig Copia aff hans Kong: May: Obne breff Dater: Kiøbenhaffn den 1 July sidst forleden, anlangende Princessindens Styr paabiudelse herudj Aggersshus Lehn.

Item oplest Copia aff Hans Maytt: Breff om Princessindens Styre Schatt, schall betallis till 4 Terminer, som er den første Termin S: Michaeli førstkommende 64, den anden termin till fastelaffn 65, den Tredie till Michaelj nest effter, oc den fiere oc sidste till fastelaffn 1666 at vdgiffuis med videre. Dater: Aggersshus den 4 Augustj 64, Vnder Hans Exell: egen haand.

Noch oplest Commiss: Nicolaus Poffuels: Breff angaaende Officerer oc gemene Ryttere gaarde Redzell oc vdgiffit indtill 20 Rdlr. Thill samme Ryttere och huis aff gaardens affgiffit beløber sig offuer de 20 dlr. dett att leffuere til fogden, med detz videre formelding. Dater: Aggers: d:

Noch oplest Her Stadtholders Breff Dater: Aggersshus den 20 Juny Anno 1664, formeldende Officerne der besuerger deris Assionerede(?) Bønder med Seruice Imod Kong: May: Reglement oc deris Billetters Indhold.

Noch oplest Copia aff Veymesterens Bestallings Breff, Nemblig Jens Hauritzen, sambt hans med følgende Messiu Thill fogden om detsamme, om veyens Reparation oc Mille Korsens opprettelse paa alfare veye, Dater: Agersshus den 26 July Ao. 1664.

Brann på Tråseth:

Fogden loed for Retten frembesche Frerich oc Christen Trossett deris Schatter med anden kongelig Rettighed at betalle, da haffuer dj Wemodeligs giffuet till giensuar, att dj haffde ingen middell till at betalle deris Schatter med, efftersom deris gaard med formuen er ved Vløchelig Ildebrand for Vngefer 10 Vger forløben gandsche affbrentt, saa dj imedlertid haffde søgt deris Vnderhold hoes en part aff almuen, huilchet altsammen den Meenige almue nu oc tilstaar, oc nu i fredelighed disse tuende mend Nemblig Hans Mellem oc Olluff Raffuemb ved fuld Boger Æd bekiender, saa i sandhed att vere, Huoreffter dj oc begerer begerer Richtig Tingsuinde.

Georg Reichweins billett:

Capitein Georg Rechuin loed for Retten liudeligen Oplesse hans bellet dj vedkommende till videre effterretning.

Leiermål:

Fogden ved B: Lenssmanden haffde lade indsteffnt Olle Joenss: Raffneberg oc Gurrj Olsdaater Raffuem for leiermals begangelsse, fremkom Olle Joenss: og Quindfolchens Fader, oc beretter dj will indgaa Echtschab med huer andre, oc beloffr at vill forschaffe Prestens beuiis derpaa till første ting, oc Imedlertid gaar Hans Mellem i løffte for Karlen, oc Olle Raffuem for sin Daatter, oc derpaa betalde til fogden 9 Richs Ort.

Arv etter avdøde Nils Borud:

Kom for Retten Johannes Blegend, som for sig oc sine medarffuingers veigne Nemblig effterfølgende Christoffer Korssrud, Torger Ellingsber, Iffuer Hoff, Olle Gilleberg, Peder Torgerssen, Siffr Presterud oc Knud Orlj, som alle tillige med forschr: Johannes Blegind ved en Rigens Steffning Dater: Aggersshus den 26 Martij Anno 1664, Loed i rette fordre affgangne Sl. Niels Borruds Søster Karren Pedersdaatter Aarlj, for en arff falden effter hendis Broder, Niels Borud, huilchet hun sig effter Louen allene tilholder oc til sig annamit haffuer, huilchen arff den S: Mands affdøde Brødre oc Søstre Børn, formeener effter Recess: att ville arffue med forschr: Karren Pedersdaatter. Huorimod hendis Søn Holm Aarlj møtte for Retten, oc formeente oc paastaar den arff at bør at følge hans Moder effter Norgis Louer: oc Recess: iche forstoos at kand forhindre hende samme arff imod Louerne, efftersom derom ingen Exempler er scheet tilforn paa disse steeder. Videre haffuer Partterne iche paa entten sider bragt i Rette mens var en endelig domb begerende. Oc Johannes Blegind med sine tilstedeuerende medarffuing begierde, att Veluisse Her Laugmands breff till schriffueren Henerich Jacobsen motte oplessis oc paaeschriffuis, dett oc for Retten scheede, Daa effterdj Louerne oc Recess: herudinden Imod huer andre ere stridige, saa det iche tilstaar os som ringe Vnderdommere noget Herudj at kiende, entten imod Louerne oc Recess; Huorfor vij ville haffue denne tuisstachtige Sag indreyst till voris gunstige Offrdommere till paakiendelse, entten Louen eller Recessen udinden slige sager shall vere effterrettlig efftersom aff den i Rette opleste Her Laugmands schriffuelsse, end ocsaa giffuer os anleding dertill, saasom ringe Vnderdommere der iche Louvens Bogstaff tør frafalde.

Odelskjøte på gods i Skjeggstad:

Kom for Retten Torger Børgess: Schalmstad oc Tomes Scheggstad, som indgich med huer andre itt ænigt oc Vryggeligt Odelskiøb, saa forne: Torger solde, schøde oc affhende all hans

lodt oc anpartt udj Odelsgoedtz i Scheggestad, som hans Hustru der till kand vere tilfalden, oc dett for halffottende Richzdaller, saa hand nu for Retten med fuldkommen løffte oc haandebaand beloffuer paa egen oc hans Hustrues veegne, saauelssom for begge deris arffuinger fødde oc Vfødde att forschr: Hans Quindis arffuelodt, schall følge oc Vnderbliffue forschr: Tomes Scheggestad oc hans arffuing til æuindeligh Odell oc eigendom, arffuing effter anden till æuig tidt.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 31.10.1664, fol. 28a:

Anno 1664 den 31 Octobr: Almindelig Thing paa Mellem i Faaberg, Offruerende Kong: May: Fogidt Frerich Daudss: sambt aff Lagrettit effterschr:

Gullich Tollessrud
Iffuer Holme
Olle Saxem

Effuen Biørstad
Holm Aarlj oc
Ammund Jørstad

Om engeslettet Mønningen under Jørstad:

Mandhaffter Capitein Rechuin ved en Rigens Steffning, Dater: Aggersshus den 15 Octobr: 1664 loed i rette fordre Tor Onssem, tiltalle till hannem haffde, formedelst en domb hand Vlouligen schall forholde, liudende paa En Engeslett kaldis Mynningen, som ligger Vnder Capiteinens Assignerede Gaard Jørstad, huilchen domb hand formeener sig bør følge. Herimod møtte bem: Tor Onssem i rette, oc indlagde for Retten forschr: indsteffnede domb, Beder og formoder Capiteinen vill haffue hannem for kost oc tering forschonnitt Huilche hannem oc Capiteinen beloffuede oc effterloed Imod Dommens annammelse, huorfor denne Sag er forligtte.

Odels- og åsetessak om Huse:

Knud Jonssen ved Bonde Lenssmands Steffning haffde for Retten indsteffntt effterschr: Mend Nemblig, Christen Fliflett, Erich ibm, Siffuer Presterud och Torger Ellingsberg, deris sandhed nu att tilstaa, och Vidne om en Odelsrett bemelte Knud Joenssen sig tilholder, Vdj en halffhud beliggende i Husse hand haffr køpt oc indløst aff Peder Gundersen paa Halland, Daa fremkomb Christen Fliflett oc berette oc tilstoed att Bemelte Peder Gundersen paa Halland er født her i Prestegieldet, Och formentte att vere Nest Odelsbaaren thill forschr: Halffhud i Husse huilchen bemelte Halffhud hand igien haffuer solt oc affstaet for sin slechtt oc Blodtzforuantte offuerbemtte: Knud Joenssen, Huilchett i lige maade dj andre 3 Mend Erich Fliflett, Siffuer Presterud oc Torger Ellingsberg nu i lige maade tilstaa, oc ydermere vill Vere bekientt om videre der paa eschis oc herpaa giorde Boger Æd huilchett forschr: Knud Jonsen begierde Vnder forsseigling beschreffuitt.

Ubetalt leiermåls-sikt:

Jens Matzen forrige fogedt haffde ved B: Lenssmands Steffnemaall for Retten Citerede Niels Olssen Liussgaard, for hand haffde begaet leiermaall med Sigrj Biørnsdaatter, som hand for 2 1/2 Aar siden haffuer besoffuet, Och hand daa haffde loffuett att ville echte, oc derfor haffuett oc affsognet for 9 Ortt, Mens nu forregiffir for Retten att hand siden den tidt haffuer verit i Hans Kong: May: Thieneste for en Soldatt, oc derfor imedlertidt iche hafft nogen leilighed till att komme i Echeschab med hende, effter som hand ingen Platz haffde med hende, at boe paa, sagde sig oc ingen middell haffue den Resterende sichttt att kunde betalle effter Recessen Nemblig 15 Rdlr oc 3 mrk. som for: Jens Matzen for hannem paa Aggersshuus maatte betalle,

som hand nu beuiste for Retten med Commissar Niclas Poffuels: Haand, oc Berette forne: Persson for retten iche haffde betalt til forne: Jens Matzen videre end forskr: Ni ortt for samme Leiermaals Sichtt, oc kunde hand ej heller forschaffe nogen forloffuer eller Causion for sig, den Resteren sicht att betalle, huorfor forne: Jens Matzen var en Endelig Domb begierende effter Recessens Indhold: Effterssom dett fornemmis denne Indsteffnde Soldat iche haffuer nogen Raad oc formuffue forskr: Sichtt effter Recessen att betalle, daa bør hand med Fengssell att indfør is thill Agershuus oc der med Kroppen att trelle for Sichtten, andre saadane till affschy oc Exempel.

oo 00 oo